

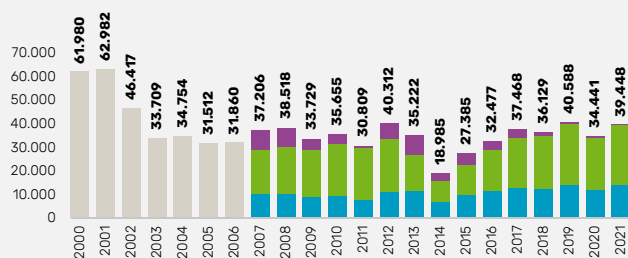

De Belgische nationaliteit

Verwerving van de Belgische nationaliteit

39.448 personen hebben in 2021 de Belgische nationaliteit verworven, een vergelijkbaar aantal als vóór het coronajaar 2020

Evolutie van het aantal vreemdelingen die Belg zijn geworden volgens het type procedure

Vóór 2007 was de verdeling van de nationaliteitswijzigingen volgens het type procedure niet beschikbaar.

● Toekenningen ● Verkrijgingen (zonder naturalisaties) ● Naturalisaties

- Het jaarlijkse aantal vreemdelingen die Belg zijn geworden varieert doorheen de tijd. De ingrijpende veranderingen van het WBN resulteerden in een scherpe daling van het aantal verwervingen in 2014, toen er voor het eerst in de recente geschiedenis minder dan 20.000 personen Belg werden. De opwaartse trend die sindsdien was ingezet werd even onderbroken in 2020 toen de *lockdown*-maatregelen het indienen van aanvragen voor de Belgische nationaliteit bemoeilijkten. In 2021 zijn er 39.448 personen Belg geworden, 15% meer dan in het coronajaar 2020, wat een vergelijkbaar niveau is als in 2019.
- Het aantal **naturalisaties** blijft verder uitdoven en vertegenwoordigt 0,9% van alle nationaliteitswijzigingen, terwijl het in 2013 nog om 23,2% ging. Sinds de hervorming van 2012 is het gebruik van deze procedure een uitzondering geworden, die alleen nog geldt in gevallen van "buitengewone verdiensten

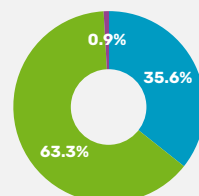
Verwerving van de Belgische nationaliteit

De Belgische nationaliteit kan via twee verschillende mechanismen worden verworven:

- De **toekenning** is het resultaat van een nagenoeg automatische procedure en gebeurt meestal bij minderjarigen. Zij worden Belg door afstamming, na adoptie of omdat ze in België zijn geboren.
- De **verkrijging** van de Belgische nationaliteit is het resultaat van een vrijwillige handeling van de persoon die de nationaliteit wil verwerven en betreft meerderjarige personen. Sinds de ingrijpende herziening van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit (WBN) (wet van 4 december 2012, in werking getreden op 1 januari 2013) kan de Belgische nationaliteit alleen nog worden verkregen via nationaliteitsverklaring en via naturalisatie, al komt deze laatste verkrijgingswijze nog maar zelden voor. Na de hervorming van het WBN zijn artikelen 13 tot 15 (verkrijging door nationaliteitskeuze) en 16 (verkrijging door huwelijk) ingetrokken. De aanvragen die vóór 1 januari 2013 werden ingediend worden wel nog volgens de oude procedures behandeld.

op wetenschappelijk, sportief, cultureel of sociaal vlak" of voor staatlozen die in België zijn erkend en er minstens twee jaar wettelijk verblijven. Op de 364 toegekende naturalisaties in 2021 waren er maar 30 op deze nieuwe wetgeving gebaseerd, wat aantoont dat de meeste naturalisaties voortvloeien uit indieningen onder de oude wet.

Verdeling van de verwervingen van de Belgische nationaliteit in 2021

De cijfers met betrekking tot 2020 werden geactualiseerd door het Rijksregister, hierdoor verschillen deze lichtjes ten opzichte van de vorige editie van dit jaarverslag.

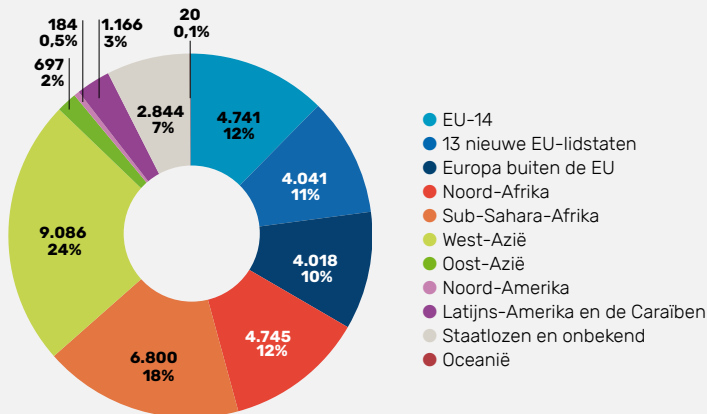
Aantal toekenningen en verkrijgingen van de Belgische nationaliteit

Toekenning van de nationaliteit	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Toekenning van de nationaliteit omwille van de nationaliteit van de vader of de moeder (art. 8)	533	559	496	672	697	627	571	689	1.083	988	1.140
Toekenning van de nationaliteit omwille van adoptie (art. 9)	251	210	165	143	141	108	72	63	83	74	59
Toekenning omwille van geboorte in België, in geval van staatloosheid (art. 10)	28	39	39	34	25	32	26	46	85	109	80
Toekenning 3e generatie (art. 11)	24	21	147	306	352	511	576	629	305	117	65
Toekenning 2e generatie (art. 11bis)	178	174	110	4	7	9	11	20	402	470	423
Toekenning omwille van collectieve toekenning (art. 12)	6.595	10.039	10.348	5.547	8.653	9.956	11.401	10.901	12.019	10.269	12.264
Totaal toekenningen	7.609	11.042	11.305	6.706	9.875	11.243	12.657	12.348	13.977	12.027	14.031
Verkrijging van de nationaliteit											
Verkrijging door verklaring (art. 12bis)	15.210	15.058	11.363	9.007	12.486	17.545	20.886	22.036	25.818	21.861	24.960
Verkrijging door optie (art. 13-15)	52	100	58	13	6	8	6	8	6	7	3
Verkrijging door de vreemde partner van een Belg (art. 16)	6.844	7.259	4.020	116	70	85	68	35	4	3	1
Totaal verkrijgingen (zonder naturalisaties)	22.106	22.417	15.441	9.136	12.562	17.638	20.960	22.079	25.828	21.871	24.964
Naturalisaties (art. 19)	687	6.462	8.168	3.005	4.814	3.505	3.756	1.666	683	439	364
Andere manieren om te veranderen van nationaliteit (terugkrijgen en speciale gevallen)	407	391	308	138	134	91	95	97	100	104	89
Totaal	30.809	40.312	35.222	18.985	27.385	32.477	37.468	36.129	40.588	34.441	39.448

Methodologische opmerking: de toekenningen van de nationaliteit op basis van artikel 8 zijn alleen opgenomen voor staatloze kinderen of kinderen die voordien een andere nationaliteit hadden. Daarnaast worden de nationaliteitswijzigingen voor personen in het register van de niet-residenten niet in deze statistieken opgenomen, met het oog op de vergelijkbaarheid in de tijd. De cijfers die rechtstreeks van het Rijksregister (RR) of Statbel komen verschillen licht. Beide bronnen worden hier gebruikt omdat de informatie daaruit complementair is (wettelijke bepalingen voor het RR, nationaliteit en geslacht voor Statbel).

Herkomst van de nieuwe Belgen

Verdeling van de herkomstregio's van de personen die in 2021 de Belgische nationaliteit hebben verworven

Meer dan driekwart van de vreemdelingen die de Belgische nationaliteit verwerven komt uit derde landen

- Het voornaamste land van herkomst van de nieuwe Belgen blijft **Marokko**. Met 3.611 Marokkanen die Belg zijn geworden, vertegenwoordigen zij 9% van alle nieuwe Belgen in 2021.
- Terwijl het Marokkaanse aandeel de afgelopen twee decennia steevast met grote voorsprong de voornaamste herkomstnationaliteit was, worden zij in 2021 op de voet gevolgd door **Syriërs**. Deze laatste zien hun aantallen sterk stijgen van 243 in 2017 tot 3.287 in 2021. Ook het aantal **Irakezen** stijgt de jongste jaren gevoelig. Dat in tegenstelling tot de meeste andere nationaliteiten die vrijwel stagneren ten opzichte van 2020.
- Bijna een kwart (24%) van de vreemdelingen die in 2021 de Belgische nationaliteit hebben verworven is afkomstig uit West-Azië. Dat grote aandeel kan worden verklaard door de scherpe stijging van de aantallen Syriërs en Irakezen die Belg zijn geworden, een evolutie die verderop in deze katern wordt toegelicht.

De hieronder gepresenteerde gegevens zijn afkomstig van Statbel en zijn onderhevig aan actualisatie. Voor de meest recente gegevens zie: <https://statbel.fgov.be/nl/themas/bevolking/nationaliteitswijzigingen>.

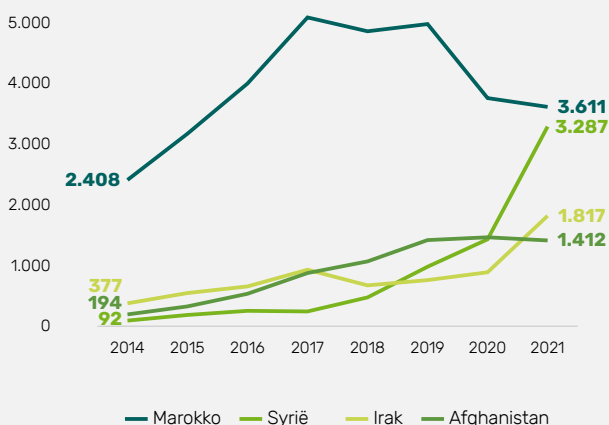
Voornaamste herkomstnationaliteiten van de personen die in 2021 de Belgische nationaliteit hebben verworven en evolutie 2020-2021

	2020	2021	% in 2021	Evolutie tussen 2020 en 2021
Marokko	3.756	3.611	9%	→ x 1,0
Syrië	1.431	3.287	9%	↗ x 2,3
Roemenië	2.079	1.923	5%	↘ x 0,9
Irak	888	1.817	5%	↗ x 2,0
Afghanistan	1.464	1.412	4%	→ x 1,0
DR Congo	1.178	1.223	3%	→ x 1,0
Italië	1.217	1.205	3%	→ x 1,0
Kameroen	945	1.176	3%	↗ x 1,2
Polen	1.096	1.044	3%	→ x 1,0
Nederland	939	1.006	3%	↗ x 1,1
Frankrijk	862	1.005	3%	↗ x 1,2
Verenigd Koninkrijk	868	987	3%	↗ x 1,1
Turkije	882	895	2%	→ x 1,0
Rusland	835	778	2%	↘ x 0,9
Guinee	711	777	2%	↗ x 1,1
Andere	14.764	16.196	42%	↗ x 1,1
Totaal	33.915	38.342		↗ x 1,1

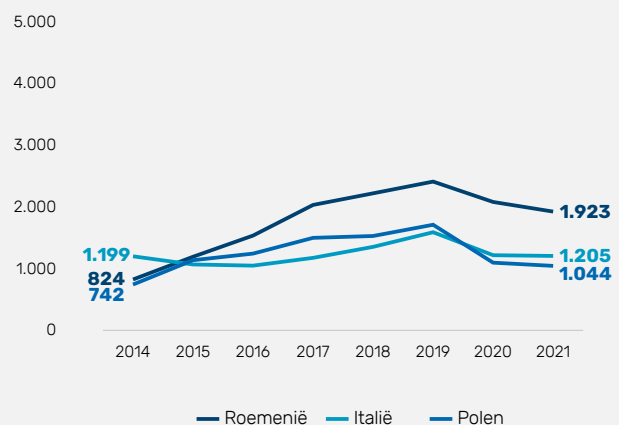
De nieuwe Belgen afkomstig uit de EU zijn in de minderheid (23%)

- Binnen deze groep is het eerste land van herkomst met voorsprong Roemenië, daarna volgen Italië en Polen.
- De daling van het EU-aandeel kan niet los worden gezien van de Brexit, aangezien de Britten die Belg zijn geworden vanaf 2021 deel uitmaken van de categorie 'Europa buiten de EU'. Na de piek in 2019 met 1.630 nationaliteitswijzigingen blijven zij nog altijd goed voor een duizendtal nieuwe Belgen per jaar.

Voornaamste herkomstnationaliteiten (derdelanders) van nieuwe Belgen en evolutie 2014-2021

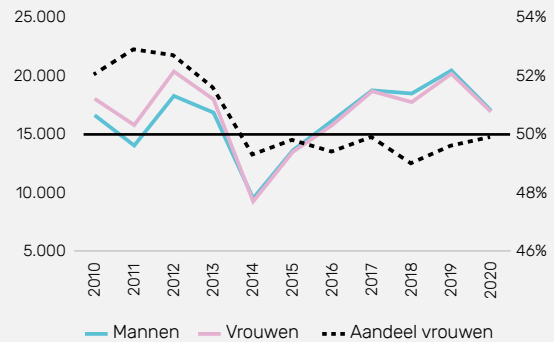
Voornaamste herkomstnationaliteiten (EU-burgers) van nieuwe Belgen en evolutie 2014-2021

De nieuwe Belgen: evolutie volgens geslacht en herkomstregio

- Bij gebrek aan gegevens over het **geslacht** van vreemdelingen die in 2021 Belg zijn geworden heeft dit deel betrekking op de gegevens tot en met 2020.
- In 2020 hebben 33.915 personen de Belgische nationaliteit bekomen, een vergelijkbaar aantal als in 2010, toen er 34.635 nieuwe Belgen werden geregistreerd. Tussen de beide jaartallen fluctueerde het aantal nieuwe Belgen evenwel sterk. Zo was er de ingrijpende hervorming van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit (WBN) in 2012 met gevolgen voor alle nationaliteitsgroepen en een aanzienlijke impact op het aandeel vrouwen.
- De evenredige verdeling tussen beide geslachten zet zich ook in 2020 door. Toen verwierven er 16.907 vrouwen de Belgische nationaliteit of zo'n 49,9% van het totale aantal personen die Belg zijn geworden.
- Het eerste pandemiejaar vertaalde zich in een daling met 17% van het aantal personen die Belg geworden zijn ten opzichte van 2019, een effect dat mannen en vrouwen evenredig trof.
- De impact van de *lockdown*-maatregelen varieert evenwel beïndrukkend per **herkomstregio** van de nieuwe Belgen. Zo blijft het aantal nieuwe Belgen uit EU-15-landen in 2021 verder dalen met 33% ten opzichte van 2019 en dat uit Oost-Azië met 36%. Het aantal personen afkomstig uit Noord-Afrika en Latijns-Amerika dat Belg is geworden stagneert na de terugval in 2020, terwijl

Aantal nieuwe Belgen, volgens geslacht tussen 2010 en 2020 (alle nationaliteiten samen)

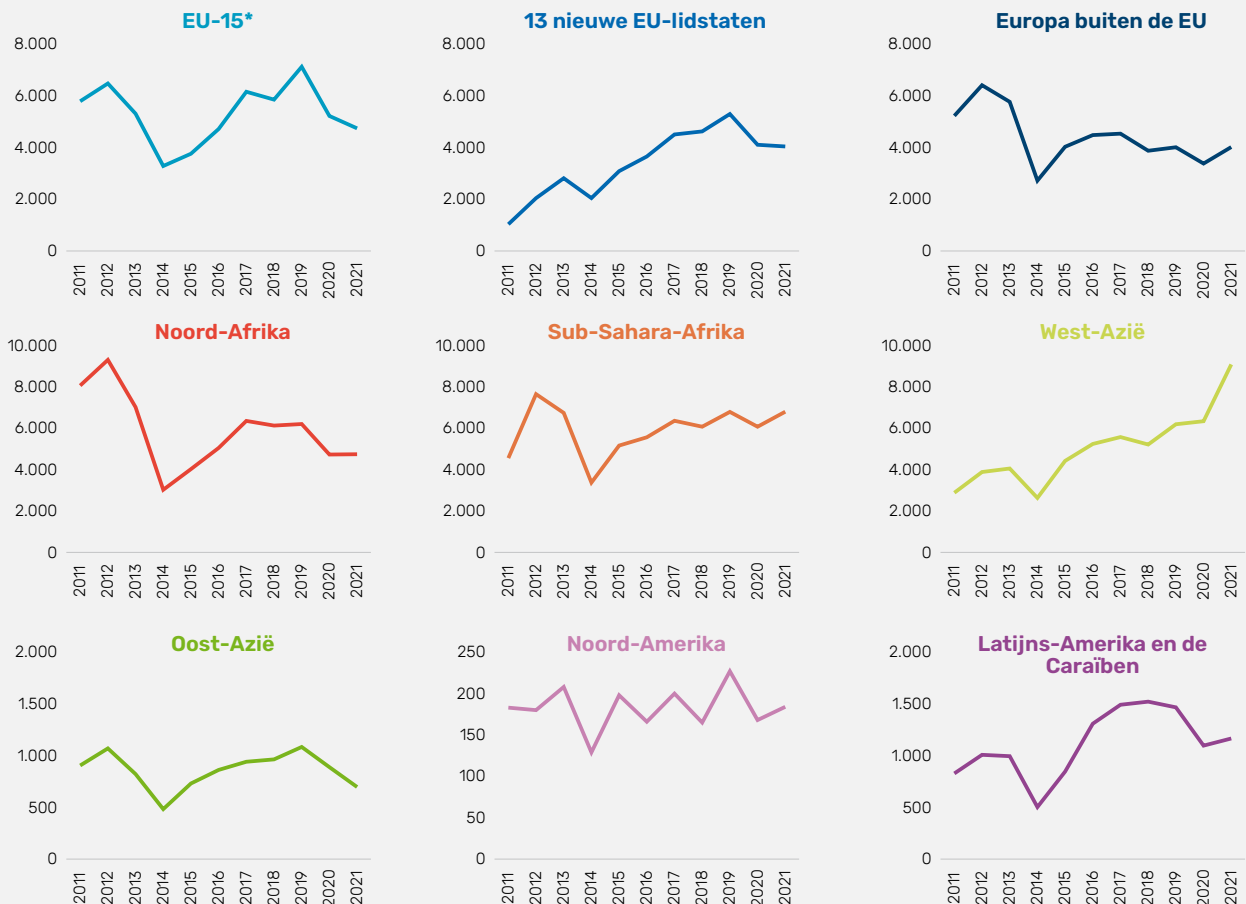

» Voor meer details over de impact van de hervorming van het WBN van 2012 op het vlak van gender: zie Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2021*, Katern Nationaliteit, pp. 4-5.

het aantal personen uit Sub-Sahara-Afrika opnieuw hetzelfde niveau bereikt als vóór het coronajaar 2020.

- In tegenstelling tot de andere herkomstregio's stijgt het aantal nieuwe Belgen afkomstig uit West-Azië evenwel sterk de afgelopen jaren ondanks de gezondheidscrisis (+47% ten opzichte van 2019).

Aantal nieuwe Belgen, volgens herkomstregio tussen 2011 en 2021

Methodologische opmerking: Gelet op het uitreden van het Verenigd Koninkrijk uit de EU worden de Britten die Belg zijn geworden vanaf 2021 opgenomen in de categorie "Europa buiten de EU" en niet langer onder de noemer "EU-15" geplaatst.

Waarschijnlijkheid om Belg te worden volgens herkomst

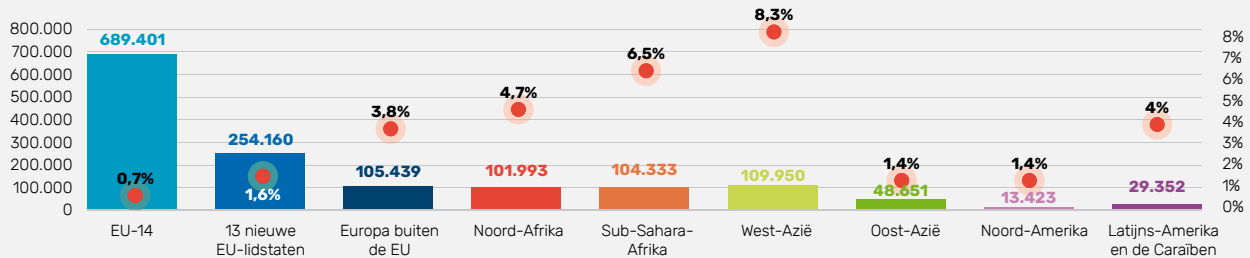
- Zoals geschetst op de voorgaande bladzijden, fluctueert het aantal vreemdelingen dat Belg is geworden sterk door de jaren heen. Tegelijk is de populatie met een vreemde nationaliteit, die dus mogelijk Belg kan worden, gegroeid met 41% sinds 2010, ongeacht of het om EU-onderdanen dan wel om onderdanen uit derde landen gaat.
- De onderstaande figuur toont de totale populatie en de waarschijnlijkheid om Belg te worden naargelang van de herkomstregio in 2021. Daaruit kan het volgende worden opgemaakt:
 - De waarschijnlijkheid om Belg te worden **is globaal genomen groter bij onderdanen uit derde landen** dan bij EU-burgers. EU-burgers die van de vrijheid van vestiging in de EU genieten zullen minder geneigd zijn de Belgische nationaliteit te verwerven dan onderdanen van derde landen.
 - Binnen deze laatste categorie **varieert de waarschijnlijkheid sterk van regio tot regio**. Zo is er een sterke geneigdheid om Belg te worden bij personen afkomstig uit West-Azië met 8,3 nieuwe Belgen per 100 vreemdelingen. Bij personen afkomstig uit Oost-Azië en Noord-Amerika is die waarschijnlijkheid om de Belgische nationaliteit te verwerven het kleinst.

Waarschijnlijkheid om Belg te worden

Het gaat om het aantal nationaliteitswijzigingen in de loop van een jaar bij de vreemde populatie vastgesteld aan het begin van het jaar. Dat resulteert in een aantal nieuwe Belgen per 100 vreemdelingen.

Waarschijnlijkheid om Belg te worden en totale populatie met een vreemde nationaliteit volgens herkomstregio in 2021

De toename van nieuwe Belgen afkomstig uit West-Azië uitgeklaard

- Zoals uit de voorgaande pagina's blijkt, is er een sterke stijging merkbaar van het aantal personen afkomstig uit West-Azië dat Belg is geworden in de periode 2020-2021. Deze evolutie valt grotendeels terug te brengen tot twee nationaliteitsgroepen in het bijzonder, met name Syriërs en Irakezen. Om deze ontwikkeling beter te begrijpen, dient men rekening te houden met zowel een demografisch als een wettelijk aspect.
- In 2015 zijn zij in groteren getale aangekomen in het kader van een verzoek om internationale bescherming, wat resulteerde in een **forse toename van de in België verblijvende populatie van deze nationaliteitsgroepen in 2016**.
- De hervorming van het WBN die in voege trad op 1 januari 2013 en de nieuwe toelatingsvoorwaarden voor de natio-

naliteitsverklaring bedoeld in artikel 12bis in het bijzonder leiden tot een aantal ingrijpende wijzigingen inzake de vereisten om de Belgische nationaliteit te verwerven. Een van deze voorwaarden houdt in dat de kandidaat-Belg **minstens 5 jaar in België dient te verblijven** (al loopt deze vereiste op tot een verblijf van 10 jaar voor sommige categorieën vreemdelingen) in plaats van 7 jaar zoals voorheen het geval was. Naast deze verkorte verblijfsperiode werden er evenwel belangrijke voorwaarden toegevoegd omtrent maatschappelijke integratie, economische participatie en kennis van een van de landstalen.

» Voor meer details over de toelatingsvoorwaarden voor de nationaliteitsverklaring: zie F. Caestecker, B. Renaud, N. Perrin & T. Eggerickx, *Belg worden: De geschiedenis van de Belgische nationaliteitsverwerving sinds 1830*, 2016, pp. 176-180.

